

Sygn. akt V KK 364/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Rafał Malarski (sprawozdawca)

Protokolant Barbara Kobrzyńska

w sprawie Ł. N.

dot. wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 grudnia 2012 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

na korzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego

z dnia 25 marca 2011 r.1,

**uchyla zaskarżony wyrok łączny w części dotyczącej
orzeczenia o karze łącznej 5 lat pozbawienia wolności (pkt II) i
rozstrzygnięcia z tą karą związanego (pkt III) i przekazuje sprawę
w tym zakresie Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy, wyrokiem łącznym z 25 marca 2011 r., orzekł wobec Ł. N. dwie kary łączne pozbawienia wolności. Jedną z nich, w rozmiarze 5 lat pozbawienia wolności, orzekł na podstawie: 1) 6 miesięcy zastępczej kary pozbawienia wolności, powstałej z zamiany kary 12 miesięcy ograniczenia wolności wymierzonej za przestępstwo popełnione od 6 marca do 22 kwietnia 2009 r.; 2)

kary roku pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres próby 5 lat wymierzonej za czyn popełniony 22 kwietnia 2009 r.; 3) kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres próby 2 lat wymierzonej za czyn popełniony 6 lipca 2009 r.; 4) kary łącznej roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej za czyny popełnione w 2005 r.; 5) kary roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej za ciąg przestępstw popełnionych od 17 marca do 12 listopada 2008 r. Wskazany wyrok łączny nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się z dniem 27 kwietnia 2011 r.

Kasację od prawomocnego wyroku łącznego w części dotyczącej orzeczenia kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności na korzyść skazanego złożył w trybie art. 521 § 1 k.p.k. Rzecznik Praw Obywatelskich. Zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa karnego materialnego, to jest art. 4 § 1 k.k., polegające na zastosowaniu obowiązującego od 8 czerwca 2010 r. art. 89 § 1 a k.k., mimo że wcześniej art. 89 § 1 k.k. wykluczał w opisanej sytuacji orzeczenie kary łącznej o charakterze bezwzględny, oraz art. 85 k.k., polegające na objęciu karą łączną kary zastępczej pozbawienia wolności, wniósł o uchylenie wyroku łącznego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja z racji swej oczywistej zasadności zasługiwała na uwzględnienie w całości na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.).

Ustawą z 5 listopada 2009 r. nowelizującą m.in. Kodeks karny (Dz. U. Nr 2006, poz. 1589), która weszła w życie 8 czerwca 2010 r., wprowadzony został art. 89 § 1a k.k. stwarzający możliwość wymierzenia w wyroku łącznym kary łącznej pozbawienia wolności o charakterze bezwzględny, obejmującej jednostkowe skazania na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Wcześniej dyspozycja art. 89 § 1 k.k. wykluczała możliwość wymierzenia w wyroku łącznym kary bezwzględnego pozbawienia wolności powstałej z połączenia kar orzeczonych również z warunkowym zawieszeniem ich wykonania. Przyjmowano, że przepis ten stanowił podstawę do orzekania kary łącznej w wyroku łącznym w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, ale przez orzeczenie kary łącznej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (zob. uchwała SN z 27 marca 2001 r., I KZP 2/01,

OSNKW 2001, z. 5 – 6, poz. 41; wyrok SN z 8 lutego 2011 r., III KK 414/10, LEX nr 735573).

Kara łączna jest instytucją prawa karnego materialnego i w związku z tym należy rozpatrywać ją w płaszczyźnie art. 4 § 1 k.k., który stanowi, że jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawą nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Oznacza to, że możliwość wymierzenia kary łącznej w wyroku łącznym na podstawie art. 89 § 1a k.k., zgodnie z przywołaną regułą prawa temporalnego, dotyczy skazań za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, popełnione po dniu 7 czerwca 2010 r. (zob. wyrok SN z 12 kwietnia 2011 r., V KK 74/11, OSNKW 2011, z. 6, poz. 54).

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, trzeba stwierdzić, że orzeczenie w zaskarżonym wyroku łącznym kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności za zbiegające się przestępstwa, popełnione przed 8 czerwca 2010 r., za które w dwóch wypadkach wymierzono kary pozbawienia wolności z dobrodziejstwem określonym w art. 69 k.k., a w dwóch bezwzględne kary pozbawienia wolności, stanowiło rażące i mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenie art. 4 § 1 k.k.

Równie poważnym i znacząco wpływającym na treść orzeczenia była obraza art. 85 k.k., polegająca na objęciu węzłem łączenia zastępczej kary pozbawienia wolności wymierzonej za karę ograniczenia wolności (zob. wyrok SN z 3 marca 2006 r., V KK 487/05, OSNKW 2006, z. 6, poz. 59).

W konsekwencji Sąd Najwyższy wydał orzeczenie kasatoryjne w odniesieniu do części wyroku łącznego zaskarżonego kasacją (art. 537 § 2 k.p.k.). Sprawę przekazał do ponownego rozpoznania sądowi, który wydał ostateczny wyrok skazujący w pierwszej instancji (art. 569 § 1 k.p.k.).

Wskazania interpretacyjne stosownych w sprawie norm będą w postępowaniu ponownym wiążące dla sądu właściwego (art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.).

